

FÜZFANNI

A KÍVÁNSÁGFA SZERZŐJE

KATHERINE APPLGATE

A Föld vénséges vén, és mi nem vagyunk azok: ez minden, amit észben kell tartanunk.

A tizenegy éves Fűzfanni rengeteg élőlény iránt lelkesedik, de kedvencei azok a nehezen szerethető állatok, akiket bűzrikkancs néven ismer a környék. Véletlenül lakói szörnyeknek tartják őket, de Fűzfanni biztos abban, hogy ezek az állatok létfontosságú szerepet töltenek be a természetben.

Az utóbbi időben azonban a természet megharagudott az emberekre. Véletlenüllát mindenféle baj sújtja, és a szárnyas macik közül is egyre kevesebben térnek haza, pedig ezek a költöző állatok emberemlékezet óta a kék fűzfák lombkoronájában telelnek csillogó buborékfészkekben. Idén viszont egyetlen szárnyas maci sem tért vissza, és senki sem tudja, miért.

Amikor egy ajándék varázslattal lepi meg Fűzfannit és barátját, Konrádot, a lány elhatározza, hogy kiáll az állatokért, és még az eltűnt szárnyas macik rejtélyét is sikerül megoldania.

KATHERINE APPLEGATE

FÜZFANNI

— részlet —

Első rész

Az aprócska lény alkonyatkor bukkan fel Véletlenfalva ódon körhintáján.

Akár egy újszülött csecsemő, kábultan és nyirkosan dülöngél a fából készült egyszarvú nyergében.

Pislant egyet, pislant kettőt.

Vinnyogó morgást ad ki magából.

Aprókat lélegzik, zihál, sóhajtozik. Szőrös mancsai mozognak, ha rájuk parancsol. Ide-oda ingatja a fejét.

Úgy tűnik egyébként, hogy jól van.

De vajon hol? És ami még fontosabb, *miért* van?

Megpaskolja az élettelen paripa nyakát. Esetleg itt kellene várnia. Igen. Az adott körülmények között talán ez a legjobb megoldás. Még nem ismeri önmagát túl jól. De türelmes típusnak tűnik. És úgy sejti, a türelem még a javára válhat. Talán az életét is megmentheti.

Az aprócska lénynek teremtője is van. Egy ügyes kezű, jószívű kisfiú. Órákat töltött azzal, hogy a tejszínű holdfényben fűszálakat és bogáncspihét sodorjon egybe, és belefonja őt is a létezésbe.

Barátja is van, egy éles szemű, makacs leány. Noha a lányka még fiatal, sok olyasmit ért, amit mások nem.

De persze az aprócska lény a ló nyakában minderről semmit sem sejt. Legalábbis egyelőre. Arra viszont hirtelen rájön – és meglehetősen biztos benne –, hogy nagyon is eleven. És teljesen egyedül van ezen a világon.

ELSŐ

FEJEZET

Egyszer régen, amikor a kövek még puhák voltak, a csillagok pedig porszemek, szerettem egy szörnyet.

Olyan, mintha egy örökkévalóság telt volna el azóta, bár annyira sokat azért nem változtak a dolgok. Igaz, akkoriban a varázslat szelíd volt és bőségesen áradt. Persze még ma is rátalálhatunk, ha tudjuk, hol keressük. Végül is a hold időnként még mindig ránk mosolyog, a világ pedig még mindig táncosként forog az égen.

A mikor és a hol egyébként sem számít valami sokat.

A Föld vénséges vén, de mi nem vagyunk azok: ez minden, amit észben kell tartanunk.

MÁSODIK

FEJEZET

Azt hiszem, mindig is szerettem a furcsa szörnyeket. Már gyerekkoromban is vonzódtam hozzájuk.

Minél ijesztőbbek, minél bűdösebbek, minél csúnyábbak voltak, annál jobban tetszettek.

Persze a Föld összes teremtményét kedveltem. Madarakat és denevéreket, varangyokat és macskákat, nyálkásakat és pikkelyeseket, fenségeseket és alázatosakat egyaránt.

De a nem szerethetőeket szerettem csak igazán. Azokat, akiket az emberek kártékonynak tartottak. Akiket *féregnek* neveztek. *Szörnyetegnek*.

A kedvenceimet bűzrikkancsoknak hívták. Éjjelente úgy rikoltoztak, mintha tébolyult kakasok lennének, de senki nem értette, miért csinálják.

Morcosan viselkedtek, mint a nyűgös kisgyerekek. Loncsosak voltak, mint az éhes disznók.

És – azt hiszem, ezt nem lehet szebben megfogalmazni – iszonyatosan bűzlöttek.

Ha felbosszantották őket, jól odacsapták nagy farkukat a földhöz, és olyan bűzt árasztottak, mint valami pottyantós budi augusztus derekán.

A bűzrikkancsok szinte mindig mérgesek voltak. De nem is csoda, hiszen az emberek folyton nyilakkal lövöldöztek rájuk.

A bűzrikkancsok tűhegyes fogakkal és rettenetes karmokkal rendelkeztek. Vad szemük zöldessárgán villogott, két görbe agyaruk volt, és több nyáluk, mint vacsoraidőben az éhes kutyának. Nem nőttek túl nagyra. Körülbelül akkorák voltak, mint a medvebocsok. Sörtés bundájuk szilvaszínben pompázott, a farkuk pedig úgy nézett ki, mint egy tüskével borított, odakozmált palacsinta.

Nem tagadom, a bűzrikkancsok tényleg nem valami elbűvölőek. Mégis különleges helyet foglaltak el a szívemben.

Nem tudom, miért. Talán mert én is tudtam, milyen érzés, ha mások ki nem állhatnak. Ha mindenki egy irányba húzott, bennem valami csökönyösen azt kezdte kiabálni, hogy Fűzfanni, hátraarc!

Valahogy muszáj az esélyteleneknek is szurkolni, nem igaz? És határozottan úgy tűnt, hogy az

anyatermészet a bűzrikkancsokat egyszerűen az esélytelenek közé sorolta.

Bár cuki kiskutyáknak szurkolni nyilván sokkal könnyebb lett volna. Akárhogy is, így esett a dolog.

Sokkal bölcsebbnek kellene lennem ahhoz, hogy meg tudjam mondani, miért pont azt szeretjük, amit szeretünk.

HARMADIK

FEJEZET

Hatéves koromban láttam az első bűzrikkancsokat. Apámmal erdei bogyókat kerestünk. Azt hiszem, tulajdonképpen iskolában kellett volna lennem. De a szüleim már rég rájöttek, hogy jobb nekem egymagamban. Próbáltam én az iskolába járást, de csak kínosan feszengtem a többi gyerek társaságában, és úgy tűnt, ők is ugyanígy éreztek velem kapcsolatban.

Aznap egyetlen bogyót sem találtunk. Már egy örökkévalóság óta nem esett, a bokrok összetöpörödtek és kezdtek szétporladni. Már éppen fel akartunk hagyni a kereséssel, amikor apa odasúgta:

– Fűzfanni!

Követtem a tekintetét. És ekkor megláttam: egy kidőlt fa mellett feküdt összegömbölyödve, öt darab vergődő, nyivákoló kölykével együtt.

Azonnal észrevett minket. A farkával akkorát csapott a földre, hogy csak úgy csattant.

Tudtam, hogy mi következik. Apa előre figyelmeztetett.

Nehéz leírni azt a büzt. Képzeld el egy rakás záptojást! Aztán adj hozzá néhány kanál döglött halat és némi görénypermetet! Körülbelül meg is vagyunk.

– Nem az ő hibája – mondta apa köhögve és szipogva. – Túl hamar csapkodni kezdenek szegény párák. Az emberek meg mindig piszkálják őket.

– De miért? – kérdeztem, miközben szűrő könyveimet törölgettem.

– Mert állítólag rátámadnak a jószágra. Elkapják a háziállatokat és a vadakat is. De ez csak kitaláció. Láttam, hogy bogarakat és ilyesmiket esznek. Leginkább csigát, lárvákat, férgeket.

Apa megdörzsölte a szemét.

– Persze ott van még a szaguk... Egyesek szerint elriasztják a látogatókat. – Elnevette magát. – Na, legalább ebben van némi igazság.

Lassan elháráltunk a fészek közeléből, szép óvatosan, miközben persze továbbra is prüszkoltunk a büztől. Apa mindennek ellenére mosolygott.

– Szegény pára csak teszi a dolgát, kislányom – magyarázta. – Úgy gondoskodik a kölykeiről, ahogy tud. Mint ahogy minden szülő.

Biztos azt gondolod, hogy mivel annyira büzlötünk, fogtunk magunkat és eloldalogtunk. De apa egy nagy sziklára mutatott a közelben: odatelepedtünk. Úgy tűnt, elég messze vagyunk ahhoz, hogy az anyaállat megnyugodjék.

Apa ugyanúgy szerette az állatokat, mint én, ezért is tartottunk olyan sokat: ott kóboroltak mindenütt a házikónk körül, az udvarunk szegleteiben: voltak kecskéink és lombnyulaink, csirkéink és hápi kacsáink, egy pávánk és egy folyami vidránk, de szegény olyan vén volt, hogy már úszni sem volt képes. A rengeteg macskánk és kutyánk már rég megtanulta, hogy egyet sem szabad megenniük a többi lakó közül.

– Látod, milyen szelíd? – kérdezte apa, miközben a rikoltozó nőstény a kölykeit rendezgette.

– Néha hallom őket éjszaka – feleltem. – Miért adják ki azt a rikácsoló, nyöszörgő, szörnyű hangot?

– Senki sem tudja biztosan. Talán olyanok, mint a prérifarkasok vagy a farkasok. A csillagoknak énekelnek.

– Talán – gondolkodtam el ezen a magyarázaton –, csak sajnos pocsékul énekelnek.

Apa elmosolyodott.

– A természet, Fűzfanni, sokkal bölcsebb, mint mi magunk, és ez valószínűleg már így is marad az idők végezetéig.

Az anyaállat megbökdöste az ormányával az egyik kicsinyét.

– Bárcsak ne utálnák őket annyira az emberek – mondtam aztán. – Ha belegondolunk, tulajdonképpen ők voltak itt először. Ennek így semmi értelme.

Apa nagyot sóhajtott: ennyire szomorú sóhajt még sose hallottam tőle. Kissé meg is ijesztett.

– Kicsim, ha arra vársz, hogy értelmet találj abban, amit az emberek művelnek, akkor készülj fel arra, hogy sokáig kell várnod.

NEGYEDIK

FEJEZET

Miután forró vízzel és lúgos szappannal anyám megpróbálta kimosni a ruháinkat, végül beismerte a vereséget, és az egészet bedobta a kályhába.

– Átkozott bűzrikkancsok – motyogta reggelinél.
– Csak tudnám, ti mit láttok bennük? Megenni nem lehet őket. Az ízük is olyan pocsek, mint a bűzük. Ilyen semmirevaló teremtményekkel még sose találkoztam.

Az asztal túloldalán ülő apámra pillantottam: egymásra mosolyogtunk.

– A természet bölcsebb, mint mi, anya.

Apa kacsintott:

– És ez valószínűleg már így is marad az idők végezetéig.

A kisöcsém, Tóbi, aki ekkortájt két és fél éves volt, ezt a pillanatot választotta, hogy a saját fejére borítson egy tál zabkását.

– Kalap – jelentette ki.

Anya az égre pillantott, és felnyögött.

– Adj erőt, Uram!

Sokszor hallottuk ezt tőle. Aztán felnevetett. Ezt is gyakran tette.

Anyámnak nagyon szép, vad nevetése volt.

Apával soha többé nem mentem bogyót gyűjteni.

Néhány héttel később ugyanis ő is odaveszett a szeptemberi nagy tűzvészben, anyámmal és a kisöcsémrel együtt, mint oly sokan mások a faluban. A legtöbb állatunk is elpusztult.

Nekem épphogy csak sikerült megmenekülnöm. A két szomszédasszonyunk, Csipi és Maja fogadott be. Mire betöltöttem a tízet, arra a bizonyos tűzre alig emlékezett már valaki, annyi más katasztrófa köszöntött ránk időközben: földcsuszamlások, lázas betegségek, aszályok és újabb tűzvészek.

Úgy tűnt, hogy Földanya haragszik ránk.

A természet bölcsebb, mint mi – mondogatta apa azelőtt.

De olykor nagyon nehéz volt ebben hinni.

ÖTÖDIK

FEJEZET

A tűzvész után sokáig nyomtam az ágyat. Volt néhány égési sérülés a kezemen és a talpamon, de az igazi gondot a füst okozta, ami a tüdőmbe jutott: nehezen kaptam tőle levegőt.

Amíg lábadoztam, Csipi és Maja olvasni tanított, és kaptam tőlük egy sárkányokról szóló könyvet. Gyorsan tanultam, de a gyógyulást nem siettem el. (A falu iskolája egy egyetlen helyiségből álló, csúf kis épület volt, alig néhány gyerek járt oda rendszeresen. A legtöbben úgyis dolgoztunk, ha már elég nagyok voltunk hozzá, vagy csak egyszerűen nem mentünk be.)

Amikor jobban lettem, és Csipi meg Maja kijelentette, hogy készen állok a szabad csavargásra, én is

csatlakoztam az iskolakerülőkhöz. Leginkább egyedül akartam lenni. Biztonságban éreztem magam a hegyekben. Egyébként rendetlen és ügyetlen lány voltam. Ha a házban tartózkodtam, a könyökömmel mindig eltaláltam a legtörékenyebb tárgyakat. De az erdőben sétálva könnyedén mozogtam, mint egy vadállat, akinek ott a helye.

Szerettem egyedül lenni. Amióta csak az eszeimet tudom, az emberek mindig is zavarba hoztak.

Sokat gondolkodtam azon, vajon miért van ez így, és arra jutottam, hogy a legtöbb embernek egyfajta óra rejtőzik a fejében: ez jelzi, mikor kell egy viccen nevetniük, mikor érdemes közelebb hajolniuk, hogy meghallgassák valaki titkait, mikor kezdeményezzenek beszélgetést és mikor búcsúzzanak el.

Úgy tűnt, az én fejemből hiányzik ez a láthatatlan óra. Hol kicsit később reagáltam, mint kellett volna, hol kicsit korábban. Soha nem találtam el a megfelelő pillanatot. Furcsa voltam és gyanakvó, nem tehettem ellene semmit, ahogy az ellen sem, hogy a szemem szürke, a hajam pedig vörös és kócos, mint a csipkebokor.

De szerencsére nem voltam teljesen egyedül. Ott volt nekem Duuzuu, a kedvenc szárnyas macim. Ő is túlélte a tűzvészt, mint én, bár a szárnyai annyira megégtek, hogy nem tudott többé repülni.

Csipi és Maja egy kék fűzfa elszenesedett maradványai között találtak rá. Hazavitték és ugyanúgy ápolták, ahogy engem. Azt hiszem, úgy gondolták, hogy Duuzuu kicsit majd vigaszt nyújt a lábadozás sivár, végtelen napjai alatt. Ha ki kéne találni a bűzrikkancs tökéletes ellentétét, akkor a szárnyas maci lenne az. Ő minden, ami a bűzrikkancs nem.

Duuzuu elég kicsi volt ahhoz, hogy elférjen a kabátzsebemben úgy, hogy még egy keksznek is maradjon benne hely. (Igaz, azt úgyis befalta.) Két füle kerek volt, mint egy-egy pénzérme. A bundája pity-pangra emlékeztetett, amire ha ráfújunk, kívánhatunk valamit. A hátából egy pár fényes szárny nőtt ki, a szeme pedig kerek volt, és kíváncsian csillogott. Fekete, fényes farkincája úgy tekeredett csigaformába, mint a hegedűfej-páfrány zöldje. A szájában, ami állandóan félmosolyra állt, hosszú, ragacsos nyelv rejtőzött, amellyel egy szempillantás alatt könnyedén kapott el és falt be mindenféle rovar.

Duuzuu többnyire a zsebemben tartózkodott, vagy a vállamon ült. Egy-két pillanatra ugyan fel tudott röppenni a levegőbe, de leginkább sietős ugrándozással járt a nyomomban. Éjszakánként csendes horkolása fiatal tücsökre emlékeztetett, amely épp most tanulta meg, hogyan ciripelje át az éjszakát.

Duuzuu elégedettnek tűnt, bár aggódtam, hogy nincs társasága a saját fajtájából. Egyik összel tettem

egy kísérletet arra, hogy bemutassam más szárnyas maciknak. Letettem egy kék fűzfa alá, amely tele volt szárnyas maci fészkekkel, és elsétáltam, bár majd' megszakadt a szívem.

De sajnos a macik nem tudtak mit kezdeni Duuzuúval. A többiek képesek voltak repülni, ő viszont nem. És mivel a szárnyas macik minden évben nagy útra kelnek, Duuzuú soha nem csatlakozhatott hozzájuk.

Olyan volt, mint én. Más. Magányos. A tűzvész őt is örökre megváltoztatta.

Mindenesetre úgy tűnt: ő szeretne velem élni. Reméltem, hogy elég leszek neki.